

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜਸਹਕਾਰੀ ਸੱਕਰ ਕਾਰਖਾਨਾ

ਸੰਘ ਲਿਮਿਟੇਡ ਆਦਿ.

ਬਨਾਮ

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਿ. ਆਦਿ.

ਅਪ੍ਰੈਲ 18, 1995

[ਆਰ.ਐਮ. ਸਹਾਈ, ਬੀ.ਪੀ. ਜੀਵਨ ਰੌਂਡੀ ਅਤੇ ਐਸ.ਸੀ. ਸੇਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਗੰਨਾ ਐਕਟ, 1934/ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1960 : ਐਸ.3(1) ਐਸਐਸ.22,23—ਗੰਨਾ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1966 :

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ (ਖੇਤਰ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਨਿਯਮਨ) ਆਰਡਰ 1984 (1987 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ)—ਗੰਨਾ—ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਖੇਤਰ ਦੀ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਜਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਰ ਜ਼ੋਨ ਲਈ ਕੀਮਤ ਦਾ ਤਾਇਨਾਤੀ ਐਕਟਾਂ ਜਾਂ 1966 ਦੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ—ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ (ਚਾਹੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਦੇ ਮੈਂਬਰ) ਲਈ ਇਕਸਾਰ ਕੀਮਤ ਵੈਧ ਹੈ—ਕੀਮਤ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ, 1957 : ਐਸਐਸ.3(2) (ਐਫ), 3(3)(ਸੀ)—ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ (ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਨਿਯਮਨ) ਆਰਡਰ, 1984 ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਜੋ ਇੱਕ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ (ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਨਿਯਮਨ) ਆਰਡਰ, 1984 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਕ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਸੁਗਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਆਰਡਰ ਦੇ ਸਿਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾ ਖਰੀਦ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪਲਾਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ, ਸਿਵਾਏ ਉਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਜੋ ਉਸ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1ਏ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6ਏ) ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ (ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਨਿਯਮਨ) ਆਰਡਰ, 1984 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧ ਕੇ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ।

ਕ੍ਰੈਸ਼ਿੰਗ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਆਦੇਸ਼, 1987 ਨੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਕ ਚੀਨੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਗੰਨਾ ਖਰੀਦ ਸਕੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦਣਾ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ 1984 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਗਰ-ਕੋਨ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਦੇਸ਼ 1966 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਅਤੇ 16 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬੇਤੁਕੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਹ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ

ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ, ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨੇਟ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ 1984 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਕ ਹੋਰ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰ ਅਪਣਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਮਾਮਲਾ ਇਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰੱਖਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਰਾਜ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਧਿਕਤਮ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਦੁਆਰਾ ਬੰਨ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਪਲਾਈ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਰ 'ਤੇ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ। 1993-94 ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 740 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 340 ਤੋਂ ਰੁਪਏ 400 ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ (i) ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕਤਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, (ii) ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (iii) ਫੈਕਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਟੌਤੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ। ਪੀੜਤ, ਸਹਕਾਰੀ ਸੱਕਰ ਕਾਰਖਾਨਾ, ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਚੀਨੀ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਪਤਨ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਧੀਰੇ-ਧੀਰੇ ਕਟਾਵ ਹੋਵੇਗਾ; ਕਿ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾਲ ਛੋਟੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਬੰਦ ਹੋਣਾ ਪੈ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਲ ਢਾਂਚਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲ ਅਤੇ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਉਲੰਘਣਾਤਮਕ ਸਨ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਂਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1.1 ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ (ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਸਿੰਗ ਅਤੇ ਸੁਗਰ-ਕੋਨ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਨਿਯਮਨ) ਆਦੇਸ਼, 1984 ਨੂੰ 1987 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਹਰ ਜ਼ੋਨ ਲਈ ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਗਰਕੋਨ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਸੁਗਰ-ਕੋਨ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਦੇਸ਼, 1966 ਦੇ ਉਲੰਘਣਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਵੱਲੋਂ, ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 25 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਸਤਾਰਾ ਸਹਕਾਰੀ ਸੱਕਰ ਕਾਰਖਾਨਾ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨਯ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (1989) ਬੰਬਈ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਰਾਹੁਰੀ ਸਹਕਾਰੀ ਸੱਕਰ ਕਾਰਖਾਨਾ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨਯ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, ਏ.ਆਈ.ਆਰ. (1987) ਬੰਬਈ 248, ਮਨਜ਼ੂਰ।

1.2. ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਨਮਾਨੀ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨ

ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਗਰਕੇਨ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਦੇਸ਼, 1966 ਅਧੀਨ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

1.3. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਵਿਧ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਗਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧੇ ਨਾ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚੰਗੇ ਮੁਨਾਫੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਣ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਵਿਕਲਪਿਕ ਫਸਲ ਲਈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇ। ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁੱਲ ਹਰ ਸਾਲ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਲਈ ਮੁੱਲ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਈ-ਲਾਅ 64 ਅਧੀਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਗੰਨੇ ਲਈ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁੱਲ ਨਿਆਂਕ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਉਤਪਾਦਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੰਟਰੋਲ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਲੰਘਣਾਤਮਕ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ ਸੀ।

1.4. ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣੇਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਇਕਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨਾ ਤਾਂ ਖਰਾਬ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਨਮਾਨਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੁੱਕੀ ਕੀਮਤ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੜੇਸੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲਤਾ ਕਾਰਨ ਪਰ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵੱਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ।

1.5. ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ, ਭਾਵ, ਜੋਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਯੰਤਰਣਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਨੂੰ ਮਨਮਾਨਾ ਨਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜਿੰਨਾ ਗੰਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਦੋਵੇਂ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।

1.6. ਹੋਰ, ਚੁੱਕੀ ਸ਼ੱਕਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵਾਧੂ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੀਮਤ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਹੈ ਉਹ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਉੱਚੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨੂੰ ਬੰਧਨਕਾਰਕ ਨਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਖਰਾਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

1.7. ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸ਼ੱਕਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਯਕੀਨੀ ਆਮਦਨ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ। ਕੀਮਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਕਰਾਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਹੁੰਦਾ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਤਾ ਸੀ। 2.3. ਵਿਅਵਹਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਲਾਜ 4(5) ਅਧੀਨ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ ਬੀ ਕਲਾਜ (xvii) ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਜੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ ਆਦਿ। ਸਹਿਕਾਰੀ

ਸੇਸਾਇਟੀਆਂ ਚਲਾਉਣ ਨਾਲ ਪਰ ਇਹ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਉਤਪਾਦਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੀਮਤ ਦ

B 2.4. ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇ ਜੋ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੇਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 22 ਅਤੇ 23 ਵਿੱਚ ਸੇਧਾਂ ਨੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੇਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਚੀਨੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪੂਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲੇ। ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁਨਾਫਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸੇਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੀ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਅਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਤਪਾਦਕ, ਜੋ 20% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੇਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਉਹੀ ਮੁਨਾਫਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਮੁਨਾਫਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਔਚਿਤਯ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਛੋਟੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਜੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਢਹਿ ਜਾਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

C 3.1. ਜੇਨਿੰਗ ਜਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਜੇਨ ਲਈ ਕੀਮਤ ਦਾ ਤਯ ਕਰਨਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। 1966 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਵੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦਾ ਤਯ ਕਰਨਾ ਫੈਕਟਰੀ-ਵਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰੇਕ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੇਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਜੇਨਿੰਗ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਜੇਨ ਲਈ ਕੀਮਤ ਦਾ ਤਯ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ।

E ਸ੍ਰੀ ਮਲਾਪ੍ਰਭਾ ਕੋਆਪ. ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ। [1994] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 648 ਅਤੇ ਅਨਕਾਪਲੇ ਕੋਆਪ. ਏਗਰਲ. ਅਤੇ ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਸੇਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਆਦਿ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, [1973] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 435, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

F 3.2. ਜੇਨਿੰਗ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਲਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਿਤ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਜੇਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਇਤਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਖੇਤੋਂ ਗੰਨਾ ਚੁੱਕਣ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ, ਚੀਨੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਦਾ ਬਲਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਮੁਨਾਫਾ ਵੀ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਾਇਤਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

H 4.1. 1984 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਨਾ ਤਾਂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਸੋਸੀਅਲ ਕਮੇਡਿਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਐਫ) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਲੇਵੀ ਸੁਗਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਐਸ.3 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਕਰੀ ਬਣ ਜਾਵੇ।

4.2. ਧਾਰਾ 3(2)(ਫ) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਵੰਡਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹੋਰ, ਜੇਨਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਗੰਨਾ ਹੋਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਵੇਚਣ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

4.3 ਧਾਰਾ 3(3)(ਸੀ) ਦਾ 1957 ਐਕਟ ਇੱਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਵੇਚਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ

ਨਿਯੰਤਰਣ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਮਜਬੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੀਮਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸੀਮਾ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਪਲਾਈ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਾਇਨਾਮਾਈਡ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, [1987] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 720, ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

4.4. ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਇੱਕ ਮੁਕਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਨ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਮੰਗ ਦੀ ਬਾਤਚੀਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਗ੍ਰਾਫ ਘਾਟ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਚੱਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਰਥਚਾਰਾ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਉੱਤੇ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਤਪਾਦਨ, ਵੰਡ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਸਮਾਜਿਕ ਹਿੱਤ ਲਈ ਆਮ ਲਾਭ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਅਤਾ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਲਾਗਤ ਸੰਰਚਨਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਤਮ ਲਾਭ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਉੱਤੇ ਪਰਖਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਐਮ/ਐਸ. ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸੁਗਰ ਵਰਕਸ ਆਦਿ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਿ ਆਦਿ, [1981] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 293, ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਆਂਧਰਾ ਸੁਗਰਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਦਿ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, [1968] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 705 ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਨੂ ਏਜੰਸੀਜ਼ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਆਦਿ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਸ ਏ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਆਦਿ ਆਦਿ, [1078] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 433, ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

5. ਬਾਇ-ਲਾ ਨੰਬਰ 65 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਟੌਤੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੀ ਆਮ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਖਰਾਬ ਹਨ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਹੈ। ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਕੱਟੇ ਗਏ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਵਿਆਜ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਚੀਨੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵੱਲ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

6. ਭਾਵੇਂ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3(2)(f) ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 3(3)(c) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸੰਤੋਖਜਨਕ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤ ਹੈ। ਗੰਨੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਸਟਰਕਚਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਫੈਕਟਰਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਇੱਕ, ਰਿਕਵਰੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮੁਨਾਫਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਜੋ ਆਮਦਨ ਘਟਾ ਖਰਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੈ। ਪਰ ਦੋ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਜ਼ਰੂਰ ਖੱਟਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ।

7. ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਚੀਨੀ ਕਾਰਖਾਨੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ੋਨ ਤੋਂ ਗੰਨਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੋਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਿੰਨ ਹਾਲਤਾਂ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 5(d) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਜ਼ੋਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਵੇਦਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਕਾਰਖਾਨੇ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਵੇਚੇ, ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨੂੰ ਉਸ

ਦੇ ਜੋਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਨਾ ਮਿਲੇ।

8.1. ਭਾਵੇਂ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਕਾਰਖਾਨੇ ਲਈ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮਾਹਰਾਂ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਕਰੇ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਜੋਨਿੰਗ ਆਰਡਰ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। 1984 ਤੋਂ ਕੀਮਤ ਸਮੀਕਰਣ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਛਾਲ ਆਇਆ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਕੀਮਤ ਦਾ ਲਾਭ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਸਕਦੀ ਹੈ:

(a) ਜੇਕਰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਲਾਹਿਤ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਸੂਬੇ ਲਈ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜੇਨਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਮਾਨਿਆਂ ਰਿਕਵਰੀ ਵੱਖਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਹੋਵੇਗਾ;

(b) ਜੇਕਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ II ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਕੀਮਤ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਲਾਭਦਾਇਕ ਅਤੇ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਤਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਥਕਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਵਾਇਦ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦਾ ਹੈ;

(c) ਕੀ ਰੁਪਏ 600 ਜੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਗੈਰ-ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, 1995-96 ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਨਿਊਨਤਮ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ;

(d) ਜੇਕਰ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਿਆ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(e) ਕੀ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਬਾਇਲਾ 65 ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ;

(f) ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਵਰਹੈੱਡ ਖਰਚੇ ਘਟਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਾਗਜ਼ੀ ਘਾਟੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

8.2. ਇਹ ਹੋਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ :

(i) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜੋਨਿੰਗ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ;

(ii) ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਜਾਂ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਤੋਂ ਰੁਪਏ 600 ਵਸੂਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਗੰਨੇ ਲਈ ਰੁਪਏ 600 ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 522 ਦਾ 1989 ਆਦਿ ਆਦਿ।

23.9.88 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 263 ਦਾ 1988।

ਐਫ. ਐਸ. ਨਾਰੀਮਨ, ਕੇ. ਕੇ. ਵੇਨੂਗੋਪਾਲ, ਜੀ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਐਸ. ਕੇ. ਫੇਲਕੀਆ, ਏ. ਐਮ. ਸਿੰਘਵੀ, ਰਾਜੀਵ ਧਵਨ, ਸੁਭਾਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ, ਰਣਜੀਤ ਕੁਮਾਰ, ਐਸ. ਬੀ. ਪਾਟਿਲ, ਮਿਸ. ਬੀਨਾ ਤਮਤਾ, ਮਿਸ. ਅਨੂ ਮੇਹੀਆ, ਐਸ. ਆਰ. ਹੇਗੜੇ, ਜੀ. ਬੀ. ਸਾਥੇ, ਐਸ. ਐਮ. ਜਾਧਵ, ਏ. ਐਸ. ਭਾਸਮੇ, ਡੀ. ਐਮ. ਪੋਪਟ, ਪੀ. ਐਚ. ਪਾਰੈਖ ਅਰਵਿੰਦ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਭਾਵੇਸ਼ ਵੀ. ਪਾਜਵਾਨੀ, ਮਿਸ. ਲੁਸੀ, ਐਚ. ਏ. ਰਾਇਚੂਰਾ, ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਾ, ਕੇ. ਆਰ. ਚੌਧਰੀ, ਏ. ਐਮ. ਖਾਨਵਿਲਕਰ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਪਾਟਿਲ, ਐਮ. ਡੀ. ਅਡਕਰ, ਇਜਾਜ ਮਕਬਲ, ਬੀ. ਕੇ. ਮਿਸਰਾ, ਮਿਸ. ਰਸ਼ਮੀ ਕਾਠਪਾਲੀਆ, ਐਸ. ਡੀ. ਮੁਦਲਿਆਰ, ਉਦੈ ਯੂ. ਲਲਿਤ, ਐਨ. ਏ. ਸਿੰਦੀਕੀ, ਐਸ. ਵੀ. ਤਾਂਬਵੇਕਰ, ਐਸ. ਵੀ. ਦੇਸਪਾਂਡੇ, ਮਿਸ. ਵੀ. ਡੀ. ਖੰਨਾ, ਜੀ. ਬੀ. ਸਾਥੇ, ਐਸ. ਕੁਸ਼ਰੇਸ਼ਠਾ, ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ ਅਤੇ ਕੈਲਾਸ਼ ਵਾਸੁਦੇਵ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਰ. ਐਮ. ਸਾਹਾਈ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਇਹ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸੁਗਰ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਸੱਕਰ ਕਾਰਖਾਨਾਂ, ਨਿੱਜੀ ਉਦਯੋਗਾਂ, ਜੌਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਖੁਦ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਦੇ ਸੈੱਟ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਹਨ, ਇੱਕ ਬੰਬਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਸਤਾਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਸੱਕਰ ਕਾਰਖਾਨਾ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਅਨੂ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓਰਸ, ਏਅਰ (1989) ਬੰਬਈ 53 ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਉਹ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ, 1993-94 ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਰੁ. 740 ਤੋਂ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਰੁ. 340 ਤੋਂ ਰੁ. 400 ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ :

"ਅਸੀਂ ਇਸ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿੰਮਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਰਾਜ ਆਦੇਸ਼ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ -

- (i) ਜੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਰ ਅਨੁਸਾਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ;
- (ii) ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਗੰਨੇ ਦਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਖਾਨਾ ਜਾਂ ਕਾਰਖਾਨੇ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਇਕ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਅਧੀਨ ਇਕ। ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਕ ਬੇਲਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (iii) ਕਾਰਖਾਨੇ ਵੱਲੋਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਟੌਤੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਰਾਜ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਕੋਲ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ ਤਾਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਅਨੁਮਤੀ ਦੇਣ ਲਈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਾਰਣ ਦੇਹਰੇ ਸਨ, ਇੱਕ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਗਰ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਦੁਆਰਾ ਬੰਧਨਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਜੋਨਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਨੀਂਹ ਹੋਣ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਉਸ ਜ਼ਰੂਰਤ

ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਗਰ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਅਤੇ ਨਤੀਜਤਨ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵਿਤਰਣ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਬਿਨਾਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਿੱਤੇ।

ਸ਼ੁਗਰ ਹਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਹੈ, ਅਮੀਰ ਜਾਂ ਗਰੀਬ। ਚਿੱਟੇ ਸ਼ੁਗਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਰੋਲਣ ਨਾਲ, ਅਬਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਉਛਾਲ ਆਦਿ ਨਾਲ ਵਧੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਹ ਕਿਤੇ 134 ਲੱਖ ਟਨ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ 1931 ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 9 ਲੱਖ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਪਰ ਉਤਪਾਦਨ ਕੇਵਲ 1.8 ਲੱਖ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਹੀ ਸੀ। ਅਤੇ 8 ਲੱਖ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਆਯਾਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ੁਗਰ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 1970 ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਭਾਰਗਵ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਭਾਗ। ਦੇ ਅਧਿਆਇ। ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਗਰ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਟਰੈਕ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 1930-31 ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ 29 ਸ਼ੁਗਰ ਕਾਰਖਾਨੇ ਸਨ ਜੋ 1.22 ਲੱਖ ਟਨ ਸ਼ੁਗਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 8 ਲੱਖ ਟਨ ਸ਼ੁਗਰ ਦਾ ਆਯਾਤ ਉਸ ਸਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1932 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਗਰ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਅਸਾਧਾਰਣ ਵਿਸਤਾਰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 1933-34 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਗਰ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 11 ਤੱਕ ਅਤੇ 1936-37 ਵਿੱਚ 137 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਜੋ ਸ਼ੁਗਰ ਆਯਾਤ ਜੋ 1930-31 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 8 ਲੱਖ ਟਨ ਸੀ, 1936-37 ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1951-52 ਤੱਕ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ। ਸ਼ੁਗਰ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਈ 1952 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੇਠ ਆਇਆ ਜਦੋਂ ਉਦਯੋਗਾਂ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ, 1951 ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ। 1952 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਰੇ 138 ਸ਼ੁਗਰ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਾਂ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ, 1951. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਅਧੀਨ ਨਵੀਆਂ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪੇਸਟ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ 1951 ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਵਿੱਚ ਖੰਡ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣਾ। ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਖੰਡ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਖੰਡ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ 16.37 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ ਰਾਜ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਖੰਡ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਤਪਾਦਕ ਬਣਨਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਰਾਜ ਖੰਡ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਲਗਭਗ 30% ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਉਟਪੁੱਟ 1991-92, 1992-93 ਅਤੇ 1993-94 ਲਈ ਖੰਡ 134, 106 ਅਤੇ 96 ਲੱਖ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਸੀ। ਟਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ 42, 36 ਅਤੇ 27 ਲੱਖ ਸੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਟਨ.

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਕੱਚਾ ਮਾਲ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ੁਗਰ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੇਸ਼ਟ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸ਼ੇਸ਼ਟ ਦੇ ਖਤਰੇ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 1933 ਵਿੱਚ ਸੱਦੀ ਗਈ ਇੱਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 1934 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਗਰਕੇਨ ਐਕਟ, 1934 ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ। 1950 ਤੋਂ ਇਹ ਕੰਮ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰਜ਼ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਆਰਡਰ ਜਿਸਨੂੰ ਸ਼ੁਗਰਕੇਨ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 1966 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਡਰ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ-ਤਰਫਾ ਹਨ - ਇੱਕ, ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਵਿਕਲਪਿਕ ਫਸਲਾਂ ਤੋਂ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਮੁਨਾਫਾ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸ਼ੁਗਰ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਗੰਨੇ ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਸ਼ੁਗਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜੋ ਸ਼ੁਗਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਕ ਵੇਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਗਰ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਦੂਜਾ, ਇਹ ਗੰਨੇ ਦੇ ਵਿਤਰਣ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਗੰਨਾ ਉਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਕੁੱਸ਼ਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁਗਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਡਰ ਸ਼ੁਗਰ

ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੇਣ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਗਵ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਭਾਗ II ਦੇ ਅਧਿਆਇ I ਅਤੇ II ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਸ ਅਤੇ ਕੋਨਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਰਾਇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੁਗਰ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਪਰਯਾਪਤ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਪੱਕੀ ਅਤੇ ਪਰਯਾਪਤ ਸਪਲਾਈ ਸੁਗਰ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਘਾਟਾ ਭਾਰਤੀ ਸੁਗਰ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਲਿਆਉਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਗੰਨੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਿਆਂ ਤਿਪਕਸ਼ੀ ਸਮਝੌਤੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ 8.5% ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ 0.1% ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਿਕਵਰੀ 'ਤੇ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਖਰਚੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਗਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜੋ ਆਪਣੇ ਕਰਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਸੁਗਰਕੋਨ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1966 ('1966 ਆਰਡਰ ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ) ਵਿੱਚ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 5A ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੰਨੇ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਗਵ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮੂਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਧੂ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਦੋਨੋਂ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 1966 ਆਰਡਰ ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ II ਵਿੱਚ ਜੋੜੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਚੱਕਰੀ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਬੀਮਾਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਪਛਾਣੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਦੀ ਘਾਟ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਗੰਨੇ ਦੇ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੰਨੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਆਦਿ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਇਤਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਰ ਪਿਆ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਮੋੜਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਰਾਜ ਖਜ਼ਾਨੇ 'ਤੇ ਕਾਫੀ ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਪਿਆ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਦੇ ਕਦੇ ਕੁਝ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਦਕਿ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੁਚਲਣ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕੁਝ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1980 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਮਤਾ ਅਧੀਨ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ 1966 ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨੈਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕਸਰਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲਈ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਣ ਲਈ; ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਪਚਾਰਾਤਮਕ ਉਪਾਅ ਸੁਝਾਉਣ ਲਈ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਕਤੂਬਰ 1983 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 12 ਸਤੰਬਰ 1984 ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ (ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੁਚਲਣ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਨਿਯਮਨ) ਆਦੇਸ਼, 1984 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਲਲੇਖ ਹੈ ਕਿ ਨੈਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਵਿਆਪਕਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਦੇਸ਼ ਉਲਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਵੀਂ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ

ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਰਾਦਾ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਲਾਇਸੈਂਸਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨਾ, ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਵੀਂ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲਈ ਗੰਨੇ ਦੇ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕਰਨ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਆਦੇਸ਼ 'ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ' ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ 'ਮਾਲਕ' ਜਾਂ 'ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸਮੇਤ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1955 ਦੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਐਕਟ (1 ਦੇ 1956) ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ, 1960 ਦੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ (ਮਹਾ. XXIV ਦੇ 1961) ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਇੱਕ ਸੋਸਾਇਟੀ, ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਸੰਸਥਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਸਥਾਪਿਤ, ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਗਠਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ 'ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ' ਨੂੰ ਮਤਲਬ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਸੈਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੈਡਿਊਲ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ, ਅਤੇ ਖੰਡ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਲੋੜ, ਖੇਤਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ, ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਰਾਖਵੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ B ਇਸ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਸਪਲਾਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਤੋਂ ਗੰਨਾ। i ਇਸਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਅਪਵਾਦ ਆਰਡਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4 ਅਤੇ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਧਾਰਾ 4 ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਇਸਦੇ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਖੇਤਰ ਬਸ਼ਰਤ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਹੁਕਮ ਸੀ 1987, 1988 ਅਤੇ 1989 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (IA) ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੁਆਰਾ 1984 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (1) ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ (ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਅਤੇ ਪਿੜਾਈ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਨਿਯਮ) (ਦੂਜੀ ਸੋਧ) ਆਰਡਰ, 1987 ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (6) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਲਾਜ਼ 4, ਉਪ-ਧਾਰਾ (6ਏ) ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਖੰਡ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਗੰਨਾ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਸਦੇ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਖੇਤਰ ਜੋ ਓਵਰਲੈਪਿੰਗ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਹੈ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਜਿਹੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਗੰਨਾ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਿੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੀ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਪਿੜਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ

ਮੁਸੀਬਤ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ 1984 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ 1966 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲੇਖ 14 ਅਤੇ 19 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਵੇਚਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਬੇਤੁਕਾ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ। ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਟੁੱਤਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਟਾਲਣ ਦੇ ਇੱਕਮਾਤਰ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦਾ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਅੰਦੋਲਨ ਹੈ। ਇਹ ਧਨ ਅਤੇ ਸੱਤਾ ਦੇ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਪੂੰਜੀਵਾਦ ਨਾ ਤਾਂ ਸਹਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਾਜਵਾਦ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਹਿਕਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਆਤਮ-ਹਿੱਤ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਸਮੂਹ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ। ਜੇਕਰ ਧਨ ਕੁਝ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਨ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਵਿਕੇਂਦਰੀਕਰਣ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵੰਡ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਇਹ ਅਣਪਛਾਤਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਵੰਡ ਦਾ ਸਾਰ ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਗੰਨੇ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਦੇਸ਼, 1966 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਹ ਚੁਣੌਤੀਯੋਗ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ

ਇਹ ਬਰਾਬਰੀ ਦਾ ਵੰਡ ਅਣਬਰਾਬਰੀ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀਪਨ ਵਿੱਚ ਨਤੀਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮਾਪਦੰਡ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉਚਿਤ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਵਿਜ਼ ਗੰਨੇ ਦੇ ਵੰਡ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਲੇਖ 14 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ।"

(ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਪਰਮਿਟ ਅਫਸਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਕ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੇਟ 1 ਤੋਂ 7 ਤੱਕ ਬੈਚ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸਨੂੰ ਉਚਿਤ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਬੈਚ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸਨੂੰ 1984 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਧਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਇਸ ਲਈ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 1984 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਧਾਰਾ 5(1)(d) ਵਿੱਚ ਬੈਚ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੇਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਇਸ ਲਈ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਉਗਾਏ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਗਾਏ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਮੁੱਲ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਿਰੋਧੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੈਚ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਚ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ 9 ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬੈਚਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ। ਫਿਰ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੁੱਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਬੈਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵੈਧਤਾ ਸਿਰਫ ਉਸ ਆਜ਼ਾਦੀ 'ਤੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਕਥਿਤ ਅਵੈਧਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਚ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 1966 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਚੀਨੀ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਅਧਿਕਤਮ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੂਰੀ ਬੈਚ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਬੈਚ ਨੇ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੈਚ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਸੁਣੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ - ਇੱਕ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਜੋ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜੋ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਰੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਾਇ-ਲਾਅ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸਨ ਉਹ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਗੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਬਰ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਬੈਚ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਇਸ ਲਈ ਸ. ਉਹ ਉਤਪਾਦਕ ਜੋ ਕਿਸੇ ਗੰਨਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਨ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਉਹ ਗੈਰ - ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਸਪਲਾਇਰ ਸਨ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਮਤ ਦੁਆਰਾ। ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੀ ਸਿਰਫ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ। ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕਿ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਨ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਖੰਡ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਰਵਉੱਚ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਬੈਚ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਬਾਅਦ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਰੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਸਟੇਟ ਆਰਡਰ ਦੇ 3", ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਸੀ ਫੈਕਟਰੀ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਦੇਣਾ

ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਲਈ ਖੁਦ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੀ ਹੋਬਸਨ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ (3)(2)(1) ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ। ਸੈਕਸ਼ਨ 3(3)(c) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਉਹ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਸਨ ਮਾਰਕੀਟ ਦੀ ਦਰ।

ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਿ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਟਿਕਾਊ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਣ ਠੀਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਮੂਲ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਸਪੈਕਟਰਮ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜੋ ਕੇਵਲ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਐਕਟ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੀ ਸੀਮਿਤ ਸੀਮਾ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੇ ਸਿਦ੍ਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਛੇਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ੍ਰੀ ਐਫ. ਐਸ. ਨਾਰੀਮਨ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੰਡ ਉਤਪਾਦਕ ਮਹਾਸੰਘ ਦੇ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਏ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਜੋਨਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਦੇ ਧਰਾਸ਼ਾਈ ਹੋਣ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਧੀਰੇ-ਧੀਰੇ ਕਟਾਵ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੱਖਿਆ, ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਜੀ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ, ਰਾਜ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਏ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਔਚਿਤਯ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦਾ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਫੇਲਕੀਆ, ਰਾਜ ਲਈ ਉਪਸਥਿਤ ਹੋਏ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਵੇਣੁਗੋਪਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਹਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਐਕਟ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਵਾਟਰ ਟਾਈਟ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਉੱਚ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਆਯਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਇਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰਕਸੰਗਤਤਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਸ੍ਰੀ ਆਰ. ਨਾਰੀਮਨ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋਇੰਟ ਸਟਾਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਨੇ ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਛੋਟੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਮਤ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਬਾਜ਼ਾਰ ਨਾਲ। ਆਪਣੇ ਸਬਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਬਿਆਨ ਕਰਦਿਆਂ, ਸੀਖਿਆ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਸਬਮਿਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸਪੈਕਟਰਮ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਗੰਨੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਖੁਦ ਦੀ ਸੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੂਗਰ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝੌਤੀ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਲਿਆਈ ਹੈ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਹਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਬੀਜ, ਖਾਦ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਔਜਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸਮਾਨ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਸਤੇ ਦਰਾਂ ਤੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਨ ਚਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਗੰਨੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਰਾਜ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਜਿਉਂਦਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਆਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਹਰ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਬਢਾਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਲੱਖਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਨਾਲ ਅਵਿਭਾਜਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਐਕਟ (ਹਵਾਲਾ 1985 ਦੇ ਸੇਧ ਨੂੰ ਹੈ ਜੋ ਮਈ 12, 1985 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ) ਦੇ ਸੇਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਦਰੱਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 'ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ' ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਸੇਧ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਰ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸੁਆਗਤ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਜੋ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਸ

ਨੂੰ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕੀਮਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੰਨਾ ਨਾ ਉਗਾਏ ਜਾਂ ਉਸੇ ਕੀਮਤ ਤੇ ਗੰਨਾ ਉਗਾ ਕੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਫੈਕਟਰੀ। ਉਹ ਤਰਜੀਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਹ ਵੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਮਾਜ ਜੇ ਉਹ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਉਸਦੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 1 ਸਾਲ, ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਚੁਣਦੇ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸੀ ਹਰੇਕ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵੱਖਰੀ ਸੀ ਸਾਰੀਆਂ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਨ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਹਰ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀ ਰੁਪਏ ਮੁੱਲ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੈ। 700 ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਝ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਰਾਜ ਦੀ ਪੇਂਡੂ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਗਿਣਨਯੋਗ ਨੁਕਸਾਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ ਹਨ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਆਪਣੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਨਾ ਹੀ ਮੈਂਬਰ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਵਾਲ ਹਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਨਾ ਹੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(1); ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(3)(c) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਓ। ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਵੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੀ ਖ਼ਾਤਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ 3(2)(1) ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਫਿਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 3(3)(c) ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਲਾਜ (ਸੀ) ਵਿੱਚ 'ਸਥਾਨਕਤਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ, ਰਾਖਵੇਂ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ (ਜ਼ੋਨ) ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਕ ਸਥਿਤ ਹੈ। ਖੰਡ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਮਾਰਕੀਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈ ਕੀਮਤ - ਉਕਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3(3)(c) ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ।

ਡਾ. ਰਾਜੀਵ ਧਵਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਜੋਨਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਮਜਬੂਰੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਦੇਨੋਂ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਮਨਮਾਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਲਈ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰਲੀ ਸੀ। ਡਾ. ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਸਿੰਘਵੀ, ਇਕ ਸੀਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵੱਡੇ ਵਕੀਲ, ਨੇ ਜੋਨਿੰਗ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਢਹਿ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਜਹ ਨਹੀਂ ਪਾਈ। ਡਾ. ਰਾਜੀਵ ਧਵਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਨਾਲ ਬੰਧੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਹ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਰਾਜ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਬੱਧ ਹੈ, ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਪਰ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਨਾਲ ਬੰਧੇ ਹੋਣ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਆਫ ਏਰੀਆਜ਼ ਆਰਡਰ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3(2)(f) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਸਥਿਤੀ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 3(2)(f) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਐਪਚਾਰਿਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਟਾਕ ਜੋਨ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਮਜਬੂਰੀ ਸਿਰਫ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਦਯਾ ਉੱਤੇ ਛੱਡ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਦਦਗਾਰੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਰਫ ਸ਼ਰਤ ਹੋਣਾ ਕਿ ਉਹ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਕੀਮਤ ਦੇਣਗੇ ਜੋ ਮੈਂਬਰ-ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਉਤਪਾਦਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਤੇ ਕੱਟਿਆ ਅਤੇ ਵਰਤਿਆ ਨਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਗੰਨਾ ਸੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਘੱਟ ਉਪਜਾਊ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਲਈ ਕੀਮਤ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 3(3)(c) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਬਢਾਉਣ ਜਾਂ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸਨੂੰ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ

ਸੇਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲੀਵਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੇਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮਜਬੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮਜਬੂਰੀ ਨੂੰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਆਫ ਏਰੀਆਜ਼ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਘਾਟੇ ਵਿੱਚ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਅਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੀਮਤ ਤੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨਾ ਜੋ ਉਹ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਅਸਲ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ, ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੇਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਫੈਕਟਰੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(c) ਦਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜੋ ਉਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਇਹਨਾਂ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਓ, ਜੇ ਸੱਚ ਵਿੱਚ "ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਬਸਤੀਆਂ" ਹਨ। ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ- ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3)(c) ਦੁਆਰਾ ਟੈਪਲੇਟਡ, ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਸਹੀ ਸੀ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਉਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਾਲ ਵੀ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਆਦਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ ਹਨ- ਟੈਰੀਜ਼, ਡਾ. ਧਵਨ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਸਥਿਤੀ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ: ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਰਜ਼ਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਲਈ ਉਸੇ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਸਮਾਜ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਕਿਉਂ ਛੱਡਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਘੱਟ ਦਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਧਾਰਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਹੂਲਤ, ਉਹ ਦੋਵਾਂ ਸਿਰਿਆਂ 'ਤੇ ਹਾਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਾ. ਧਵਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬੁਰਾਈ ਝੂਠ ਹੈ, ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਵਿਧਾਨਿਕ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਜ. ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਹੈ ਸਮਝੌਤੇ ਇਹ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨਾਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਉਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੰਨਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇ SAP ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਰਟੀਆਂ। ਡਾ. ਧਵਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਵਿਚ ਰਾਜਾਂ (ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਹਰੇਕ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲਈ ਜੋਨਿੰਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਉਤਪਾਦਕ ਅਤੇ ਇਹ ਕੀਮਤ ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਲਈ ਆਮ ਹੈ ਇਹ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਖੰਡ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖਰਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੂਹ ਦਬਾਅ ਕੀਮਤ ਢਾਂਚੇ ਉੱਤੇ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੇਸਾਇਟੀ ਦੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਨਾਫਾਇਤੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਮਾਨ ਕੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੇਸਾਇਟੀ ਲਈ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੇਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਵਿਚ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਠੋਰ ਅਤੇ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਸਮੂਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਮਿਨੀਮਮ ਐਕਸ-ਫੈਕਟਰੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 1966 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ 8.5% ਦੀ ਬੇਸਿਕ ਰਿਕਵਰੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ 0.1% ਵਾਧੂ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਦੋ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗੰਨੇ ਦੀ ਮਿਨੀਮਮ ਕੀਮਤ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਾਮਾਨ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ 11.05% ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਾਲ 1987-88 ਵਿਚ ਮਿਨੀਮਮ ਕੀਮਤ ਜੋ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਰੁਪਏ 19.50 ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਸੀ। ਅਹਿਮਦਨਗਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ 1987-88 ਦੌਰਾਨ ਗੰਨੇ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉੱਚਤਮ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਸੰਗਮਨੇਰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੱਕਰ ਕਾਰਖਾਨਾ ਅਤੇ ਜਗਦੰਬਾ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੱਕਰ ਕਾਰਖਾਨਾ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਰੁਪਏ 366 ਅਤੇ ਰੁਪਏ 240 ਸੀ। ਸੰਗਮਨੇਰ ਐਸ.ਐਸ.ਕੇ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ 11.64% ਸੀ ਜਦਕਿ ਜਗਦੰਬਾ ਐਸ.ਐਸ.ਕੇ. ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੀ

ਰਿਕਵਰੀ 10.36% ਸੀ। ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੀਨੀ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਵਿਚ 1.28% ਦਾ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਚੀਨੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਚ 12.8 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਦੇ ਅੰਤਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਰੁਪਏ 64 ਦੀ ਵਾਧੂ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਅੰਤਰ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿਚ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਿਤ ਹੋਇਆ।

ਅਗਲਾ ਹੈ ਰਾਜ ਸਲਾਹਿਤ ਮੁੱਲ. ਹਰ ਰਾਜ ਦਾ ਇਸਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਆਪਣਾ ਤਰੀਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਮਾਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਗੰਨਾ (ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਗੰਨਾ ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਰਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੋਰ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ, ਸ਼ੁਗਰ ਮਿਲਾਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਾਮਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਗੰਨੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂ.ਪੀ. ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੰਮ ਯੂ.ਪੀ. ਗੰਨਾ (ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ 1953 ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਗੰਨਾ (ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੇ ਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ 1961 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ 95% ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ. ਇਹ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਅਤੇ ਉਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬਾਇ-ਲਾਅਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ. ਬਾਇ-ਲਾਅ 63, 64, 64ਏ, 65ਏ ਅਤੇ 65ਬੀ ਗੰਨੇ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ. ਬਾਇ-ਲਾਅ 64 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਤਬ ਤੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ. ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਠਿਤ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ 'ਮੰਤਰੀ ਕੈਬਿਨੇਟ ਕਮੇਟੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਿਤ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਐਲਾਨੀ ਗਈ ਐਕਸ-ਗੇਟ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮੁੱਲ, ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਸ਼ੁਗਰ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧਤਾ, ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਔਸਤ, ਅੰਦਾਜ਼ਿਤ ਤਬਦੀਲੀ ਚਾਰਜਜ਼ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦਿਨ ਦੀ ਲੋੜੀ ਅਤੇ ਮੁਕਤ ਵਿਕਰੀ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1993 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਰੁਪਏ 354 ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਸੀ ਤਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਲਈ ਰਾਜ ਸਲਾਹਿਤ ਮੁੱਲ ਰੁਪਏ 360 ਤੋਂ 400 ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਧਿਆ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੁੱਲ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਰੁਪਏ 400, ਰੁਪਏ 530-560 ਅਤੇ ਰੁਪਏ 580-600 ਪ੍ਰਤੀ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਮੁੱਲ ਐਕਸ-ਗੇਟ ਸੀ ਜਦਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਕਸ-ਫੀਲਡ ਸੀ। ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਚਾਰਜਜ਼ ਆਦਿ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮੁੱਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੰਨਾ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਮੁੱਲ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਅਗਿਆਤਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦਕਿ ਜਵਾਬੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇੱਕ ਤੱਥ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ 24 ਫਰਵਰੀ 1995 ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਜਾਂ ਪੇਂਡੂ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਗੰਨਾ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੈਂਦੇ ਲਾਉਣਾ, ਰਕਬਾ, ਪੈਂਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਆਦਿ ਭਾਵੇਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦਾ ਤੱਥ- ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਅਤੇ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ- ਟੀਵੀਟਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਸਲ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਅਣਗੌਲਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਇਕਸਾਰ ਅਭਿਆਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ, ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਤਿਕੋਣੀ ਵਿਵਸਥਾ ਆ ਗਈ ਹੈ ਲੇਨਿੰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ। ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਇਹ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀ ਹੈ ਜੋ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਖਰਕਾਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਗੰਨੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਭਾਰਗਵ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ. ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਾਏਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ ਇਸਦੀ ਅਦਾਇਗੀ

ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਜਾਂ ਸੁਸਾਇਟੀਆਂ।

ਤੀਜਾ ਹੈ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ। ਭਾਰਗਵ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੰਜਾਹ-ਪੰਜਾਹ ਮੁਨਾਫਾ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਉੱਤੇ ਅਤਿਰਿਕਤ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 1966 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੱਡੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਤਿਰਿਕਤ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ ਇੱਕ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਪ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 523/89 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਅਤਿਰਿਕਤ ਹਲਫਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਸ. 6 ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਤਿਰਿਕਤ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਤਿਰਿਕਤ ਕੀਮਤ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੀਮਤ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਰ 24 ਫਰਵਰੀ 1995 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਰਹੇ। ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਥਮਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਸਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਾਊਂ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੌਸਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਕਟਾਈ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕੈਬਿਨੇਟ ਮੰਤਰੀਆਂ ਆਦਿ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੰਤਰੀਆਲੀ ਕੈਬਿਨੇਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਇੱਕ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਨਾਲ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਤਿਰਿਕਤ ਕੀਮਤ ਦੀ ਥਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੀਮਤ ਹੈ ਜੋ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਥੇ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸਲਾਹਿਤ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਮੁੱਲ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 523 ਦੇ 1989 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਵਾਧੂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਾਈ ਗਈ ਹੈ:

ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ

ਰਸੀਦਾਂ--

ਵਿੱਤੀ ਨਤੀਜੇ--

ਮਾਨਿਆ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਲੇਵੀ ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਵਿਕਰੀ।

1. ਸੁਗਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ

ਜੇੜੇ -- ਸਾਲ ਦੇ 30/9 ਨੂੰ ਬੰਦ ਸਟਾਕਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ।

ਘਟਾਓ-- ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਟਾਕਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ

2. ਸਹਾਇਕ ਇਕਾਈਆਂ ਲਈ ਲਾਭ ਜਾਂ ਨੁਕਸਾਨ ਜੇੜੇ ਜਾਂ ਘਟਾਓ।

(ਆਰ) ਲਾਗਤ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਅਸਲ ਰਿਕਵਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਐਸਟ ਕੱਟਣ/ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਘਟਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਗੰਨੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖਰਚਾ - ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਲਈ ਕਮਿਸ਼ਨ - 'ਖੇਦਕੀ' ਆਦਿ।

ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਚਾਰਜਿਜ਼।

ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ।

ਤਬਦੀਲੀ ਚਾਰਜਿਜ਼।

ਗੰਨੇ ਦੀ ਖਪਤ

ਬਿਜਲੀ ਚਾਰਜਿਜ਼

ਬਾਹਰੀ ਮੁਰੰਮਤ

ਤਨਖਾਹਾਂ/ਮਜ਼ਦੂਰੀ

ਓਵਰਹੈੱਡਜ਼

ਦੇਣਯੋਗ ਬਿਆਜ਼।

ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪੂੰਜੀ

ਘੱਟੋ ਘੱਟ 8.33%

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਕੋਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 68 ਅਧੀਨ ਯੋਗਦਾਨ ਫੰਡ।

I ਤੋਂ VIII ਤੱਕ 'ਈ' ਦਾ ਕੁੱਲ

R - E = S ਬਚਤ

I ਤੋਂ VIII ਤੱਕ ਦਾ ਕੁੱਲ

S: ਮੌਜੂਦਾ ਘਾਟਾ ਨਿਵੇਸ਼

D: ਮੁੱਲ ਵਿਕਾਸ ਰਿਬੇਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ 'D'

Q: ਸਬੰਧਤ ਨੁਕਸਾਨ

S - D + 'NS' ਨੈੱਟ ਬਚਤ।

'NS' = ਵਾਧੂ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਵਿਧਾਨਕ ਸੀ.ਪੀ. + ਵਾਧੂ ਸੀ.ਪੀ. = 'X'

ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ - ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਲਾਹਿਤ ਸੀ.ਪੀ. - ਜੇ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਵੇ।

ਅਤਿਰਿਕਤ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਦੀ ਵਿਧੀ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ, 1966 ਦੇ ਸ਼ਡਿਊਲ II ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ :

"ਅਤਿਰਿਕਤ ਕੀਮਤ (ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਗੰਨੇ) ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਦੇਣ ਲਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸੁਗਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਕਲਾਜ਼ 5-ਏ ਅਧੀਨ ਇਸ ਫਾਰਮੂਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਵ,

$$X = R - L + 2A + B \\ 2C"$$

ਵਿਆਖਿਆ. - ਇਸ ਫਾਰਮੂਲੇ ਵਿੱਚ -

1. "X" ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਗੰਨੇ ਦੀ ਅਤਿਰਿਕਤ ਕੀਮਤ ਹੈ।

2. "R" ਸੁਗਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੌਰਾਨ ਸੁਗਰ ਵਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਉਤਪਾਦਿਤ ਸੁਗਰ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂ ਦੇਣ ਯੋਗ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3. "L" ਸੁਗਰ ਵਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਉਤਪਾਦਿਤ ਸੁਗਰ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਲਾਜ਼ 3 ਅਧੀਨ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨਿਊਨਤਮ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤਮ ਕਾਰਜ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਸ਼ਡਿਊਲ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਐਕਸ-ਫੈਕਟਰੀ ਯੂਨਿਟ ਲਾਗਤ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

4. "A" ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਦੇਣ ਯੋਗ ਪਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ [ਉਪ-ਕਲਾਜ਼ (9) ਦੇਖੋ]।

5. "B" ਸੁਗਰ ਵਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਉਤਪਾਦਿਤ ਅਣਵੇਚੀ ਸਟਾਕਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਵਾਧੂ ਜਾਂ ਘਾਟਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ 30ਵੇਂ ਦਿਨ ਦੇ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ [ਨੀਚੇ ਆਈਟਮ 7(ii) ਦੇਖੋ] ਜੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਲਿਜਾਈ ਅਤੇ ਸਮਾਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

6. "C" ਸੁਗਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਦੁਆਰਾ ਸੁਗਰ ਵਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਗੰਨੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ।

7. ਵਿਆਖਿਆ 2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ "A" ਰਕਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਵ :

(i) ਸੁਗਰ ਵਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਕਮ; ਅਤੇ (ii) 30ਵੇਂ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਅੰਤ ਤੇ ਅਣਵੇਚੀ ਸਟਾਕਾਂ ਦੀ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਕੀਮਤ, ਮੁਫਤ ਸੁਗਰ ਸਟਾਕਾਂ ਦੇ ਲਈ 11ਵੇਂ ਤੋਂ 30ਵੇਂ ਸਤੰਬਰ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀਆਂ ਦੀ ਔਸਤ ਦਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਲੇਵੀ ਸੁਗਰ ਸਟਾਕਾਂ ਦੇ ਲਈ 30ਵੇਂ ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਲੇਵੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।]

ਵਿਆਖਿਆ, - ਇਸ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿੱਚ "ਸੁਗਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਦੀ ਸੁਗਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨੌਂਵੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੁਕਰੇਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦੇਵਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੁਗਰ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਆਏ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਰਸੀਦਾਂ ਤੋਂ ਘਟਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਲਾਹਿਤ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਵਾਧੂ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜੋ ਵੀ ਉੱਚੀ ਹੋਵੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਾਂ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। 10 ਮਾਰਚ 1995 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅੰਤਿਮ ਕੀਮਤ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਕੀਮਤ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਜੇਕਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਲਾਹਿਤ ਮੁੱਲ 'ਏ' ਨੂੰ 1993-94 ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਲਾਹਿਤ ਮੁੱਲ ਵਜੋਂ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ 1994-95 ਲਈ ਅਗਾਊਂ ਕੀਮਤ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਿਮ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਲਾਹਿਤ ਮੁੱਲ ਸੁਗਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਥਾਰਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਗਰ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਤਸਵੀਰ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰਤ ਵਰਣਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੁਚਲਾਈ, ਸੁਗਰ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ, ਤਿਆਰ ਸੁਗਰ ਬੈਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਲੇਵੀ ਅਤੇ ਮੁਫਤ ਵਜੋਂ ਵੇਚੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ, ਹੋਰ ਆਈਟਮਾਂ ਤੋਂ ਆਮਦਨ, ਗੰਨੇ ਦੀ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਢੇਆਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਖਰਚੇ, ਸੁਗਰ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਬਿਜਲੀ, ਈਧਨ ਰਸਾਇਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚੇ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਆਦਿ ਆਦਿ। ਹਲਫਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੋਟੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, (ਅ) ਮੁਫਤ ਵਿਕਰੀ ਸੁਗਰ ਅਤੇ ਮੇਲਾਸਿਸ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸਟਾਕ ਦੀ ਮੁੱਲਾਂਕਣ; (ਬ) ਖੇਦਕੀ ਚਾਰਜਿਜ਼ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ (ਅਰਥਾਤ ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ ਟੁਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਚਾਰਜਿਜ਼); (ਸੀ) ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਭੱਤਾ/ਵਿਕਾਸ ਰਿਬੇਟ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ; (ਡੀ) ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਮੈਂਬਰਾਂ/ਨਾਂ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ; (ਈ) ਗੰਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਨਕਦ ਘਟਕ ਦੀ ਸੀਮਾ ਜਦੋਂ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉੱਚੀ ਪਾਸੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; (ਐਫ) ਨਾਂ-ਵਾਪਸੀਯੋਗ/ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਜਮ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਵਿਆਜ ਦਰ; ਅਤੇ (ਜੀ) ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਟੌਤੀਆਂ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਜੋ ਕੀਮਤ ਮੌਸਮ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ 8.5% ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕੀਮਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਸੁਗਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਲਾਭ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਲਾਭ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਅਧੀਨ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਤੱਥ ਦੱਸਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਬਾਈ-ਲਾਅ 64 ਅਧੀਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਲਈ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਚੁਣੇਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਕੰਟਰੋਲ ਜਾਂ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਆਰਡਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸਲਾਹਿਤ ਮੁੱਲ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਾਂ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਾਰਕਿਕ ਨਤੀਜੇ ਤੱਕ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਬੇਤੁਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸਨੂੰ ਪਰਖੋ। ਮਾਨ ਲਓ ਦੋ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ 'ਏ' ਅਤੇ 'ਬੀ' ਲਈ ਕੀਮਤ ਕ੍ਰਮਵਾਰ Rs.400 ਅਤੇ Rs. 500 ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, 'ਐਕਸ' ਖੇਤਰ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਂ-ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਕਾਰਖਾਨੇ 'ਏ' ਲਈ ਕੀਮਤ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ 'ਬੀ' ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ ਹੈ ਯਕੀਨਨ ਉਸ 'ਤੇ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀ 'ਬੀ' ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰੁ. 500. ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ. ਅਤੇ ਫਿਰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ. 'ਬੀ' ਲਈ 500 ਨਿਸ਼ਚਤ ਰਾਜ ਜਿੰਨਾ ਹੈ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ 'ਏ' ਲਈ 400। ਬਹੁਤ ਬਹਿਸ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਇੱਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇਹ ਬੇਲੋੜਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਸਾਰੀ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਲਈ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਦੀ ਧਾਰਨਾ. ਦੂਜਾ, ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਰਾਜ ਸਲਾਹਸੂਦਾ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ 95% ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਹੇਠ ਮੁੱਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਸਹੀ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਵੀ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਗੰਨੇ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ ਰਾਖਵੇਂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਉਤਪਾਦਕ। ਤੀਜਾ ਪੂਰਾ ਸੰਕਲਪ ਗੰਨੇ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅਤੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਦੋ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਾਈ ਗਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਮ ਪਿੜਾਈ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਐਸਤ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਵੋਤਮ ਦੀ ਐਸਤ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮਿਆਦ. ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਕਾਸ਼ਤ ਦੀ ਲਾਗਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦਾ ਉੱਥੇ. ਵਾਧੂ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਰਾਜ ਦੀ

ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀਮਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੰਨੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਅਤੇ ਖੰਡ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੁਨਾਫੇ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਰਵੋਤਮ ਕੀਮਤ ਹੈ ਜੋ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦ ਚੌਥਾ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲਈ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਅੰਤਿਮ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸਾਲ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਉਪ-ਨਿਯਮ 63 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ। ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ। ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਢੀ ਦੇ ਖਰਚੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਰੀ ਆਦਿ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਲਈ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ: ਸੇ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਸਮੱਗਰੀ ਇਸ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਰਥਾਤ, ਜੇਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮਾੜੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਮਨਮਾਨੇ ਹੋਣ ਲਈ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਦੇ ਇੱਕੋ ਹੀ ਸਥਿਤ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖੰਡ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਉਤਪਾਦਕ ਨਹੀਂ ਸਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਵਾਧੂ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਰਾਜ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਕੀ ਹੈ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਲਈ ਨਿਉਨਤਮ ਕੀਮਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਰਕੀਟ ਕੀਮਤ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਬਿਹਤਰ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਉੱਚ ਕੀਮਤ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ: ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਭੇਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ,

ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਬੰਧੀ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿਗ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ 7.5% ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਬਾਕੀ ਰਾਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਅਧੀਨ ਹਨ ਕਿ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਸ਼ੀ ਪਹਿਲੀ ਚਾਰਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਗਾਏ ਗਏ ਗੰਨੇ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਬਾਈ-ਲਾ 18A ਅਧੀਨ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਧਾ ਏਕੜ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਯੁੱਤ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਅਤੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 4(5) ਹੇਠ ਜਾਰੀ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੁਚਲਣ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮ ਬੀ ਦੇ ਧਾਰਾ (xvii) ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਖਾਨੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹੀ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਲਈ ਬੱਧ ਹਨ ਜੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਵੀ ਮੁਨਾਫਾ ਵੰਡਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੁੱਝ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਾਉਣ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੁਵਿਧਾ ਆਦਿ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਪ-ਉਤਪਾਦਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਅਤਿਰਿਕਤ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਅੰਤਿਮ ਰਾਜ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੀਮਤ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਗਾਉਣ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਜੋਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਪਿੱਠਭੂਮੀ ਨਾਲ ਹੁਣ ਇਹ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰਾਜ ਜ਼ੇਨਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਹੈ ਜੋ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਬਾਈ-ਲਾ 64 ਦੁਆਰਾ ਸੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਿਰਫ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਕੀਮਤ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਗਾਈਡਲਾਈਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੂਗਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਧੇ ਨਾ ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚੰਗੇ ਮੁਨਾਫੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਣ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਵਿਕਲਪਿਕ ਫਸਲ ਲਈ ਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇ ਜਾਣ। ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਡਰ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ

ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ ਹਰ ਸਾਲ ਨੋਟੀਫਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਕੋਈ ਵੀ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਗੰਨੇ ਲਈ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਉਤਪਾਦਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਸੱਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ। ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਰ ਵੀ ਉਤਪਾਦਕ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਅੱਗੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਆਧਾਰਿਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਬਿਹਤਰ ਕੀਮਤ ਲਈ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨਗੇ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਲਈ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਕੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਹੇਠਲੇ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਕੀਮਤ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਜਾਂ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਦੇ ਗੈਰ-ਮੀ 111ਬਰ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਨ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸਟੇਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀਮਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੱਕਰ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਫਿਕਸਿਕਲ ਦਾ ਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਹੋਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਨ ' ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਮੇਟੀ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਸੱਚਮੁੱਚ, ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਵਿਆਪਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ। ਜੇਕਰ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਪਵੇ ਤਾਂ ਪੂਰਾ ਸਿਸਟਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਿਰਪੱਖ · ਗੈਰ-ਵਿਹਾਰਕਤਾ ਲਈ ਡਿੱਗਣਾ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ 137 ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਫੈਕਟਰੀ ਨਾਲ ਪੰਜ ਤੋਂ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਫੀਸਦੀ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕਮੇਟੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਨਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਪੁਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ- ਪੇਜ ਰਹਿਤ ਕਸਰਤ। 'ਤੇ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕੀਮਤ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪਰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕੀਮਤ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਮਤ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਜੇ ਕੀਮਤ ਸਹਕਾਰੀ ਸੱਕਰੇ ਖਰਖਾਨੇ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੋਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਤਰਕ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਬੋਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਗੈਰ-ਵਿਹਾਰਕ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਡਿੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ 137 ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਫੈਕਟਰੀ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਤੋਂ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀਸ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਜੇ ਕਮੇਟੀ ਹਰੇਕ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਅਖੀਰਲਾ ਬੋਮਕਸਦ ਕਸਰਤ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਨੇ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਸਿਰਫ ਕੀਮਤ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁੱਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੈਂਬਰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਮਤ ਉਚਿਤ ਜਾਂ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਰਾਜ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਤਦ ਤਕ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦ ਤਕ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਨਮਾਨਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੀਆ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਇਕਸਮਾਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਉਤਪੰਨ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨਾ ਤਾਂ ਮਾੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਨਮਾਨਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੁੱਕਿ ਕੀਮਤ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਕਠਨਾਈ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ

ਆਪਣੇ ਪੜ੍ਹੇਸੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਾਰਖਾਨੇ ਦੇ ਅਧੂਰੇ ਕਾਰਜ ਕਾਰਨ ਪਰ ਇੱਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਠਨਾਈ ਵੱਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਉਵਰਾਈਡ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ੱਕਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸੀ। ਇਹ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਅਤੇ ਪੱਕੀ ਆਮਦਨ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ। ਇਸੀ ਲਈ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ 1950 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪਹਿਲੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ 1951 ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਸਹੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਅਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਕਾਰਜ ਲਈ। ਜਦੋਂ ਦੂਜੀ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਅਰਥਚਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ਼ੱਕਰ ਲਈ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਅੱਜ ਵੀ ਉਤਨਾ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ 1934 ਜਾਂ 1951 ਜਾਂ 1956 ਵਿੱਚ ਸੀ। ਕੀਮਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸਿਰਫ ਉਹ ਵਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ੋਸਣ ਹੁੰਦਾ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਗੰਨੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਹੈ। ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਲਾਭ ਸ਼ੱਕ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੀਤੀ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਧਨ ਵਜੋਂ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬੁਸਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ 1990-91 ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦਾ ਗਲੂਟ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਰਾਜ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀ ਹੈਕਟੇਅਰ 10,000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ। ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਲੱਭੀ, ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੁਨਾਫ਼ਾਖੋਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਦੀ ਅਵਧਾਰਣਾ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬਾਇਲਾਜ ਦੁਆਰਾ ਬੰਧੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਬਾਇਲਾਜ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਾਲੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੋਂ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਬੂਤਿਤ ਹੋ ਸਕੇ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸ਼ੱਕਰ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤੀ ਦਾਇਤਵ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ। ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਮਾਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸ਼ੱਕਰ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਿਹੜੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਗੰਨੇ ਲਈ ਘੱਟ ਬੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ।

ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਦੂਜੇ ਤਰਕ ਵਲ ਆਉਂਦਿਆਂ ਜੇ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਲਈ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਅਧੀਨ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਉੱਤੇ ਬੰਧਨਕਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਬੰਧਿਤ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਦਾ ਸਾਰ ਮੁੜ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

"ਬਾਈ-ਲਾਅ ਨੰਬਰ 63, 64, 64ਏ, 65ਏ ਅਤੇ 65ਬੀ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਅਤੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਸਬੰਧੀ ਹਨ।

ਬਾਈ-ਲਾਅ 63 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਪੇਸ਼ਗੀਆਂ ਦੇਣਗੇ, ਸੁਗਰ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ।

ਬਾਈ-ਲਾਅ 64 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹਰ ਸਾਲ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਬਾਈ-ਲਾਅਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰੇਗਾ। ਫਿਰ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਇਸ ਆਮ ਨਿਯਮ ਦਾ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਫਾਇਨਾਂਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਜੇ ਸਥਿਰ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਲਈ ਫੰਡ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ ਉਹ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਾਡੀ ਚਰਚਾ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼-ਸਮੇਂ ਕਹਾਂਗੇ।

ਬਾਈ-ਲਾਅ 64ਏ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਗੰਨਾ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਰਜ਼-ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ ਉਹ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕ੍ਰਿਸਿੰਗ ਸੀਜ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਬਾਈ-ਲਾਅ 65A ਉਹ ਕਟੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਗੈਰ-ਵਾਪਸੀ ਯੋਗ ਜਮ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਦਾਇਗੀ ਯੋਗ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਹਨ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੀ ਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਅਤੇ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਢੰਗ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ।

ਬਾਈ-ਲਾਅ 65B ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਗੰਨੇ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਕਰਕੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੂੰਜੀ ਖਰਚੇ ਲਈ ਹੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਬਾਈ-ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਬਾਈ-ਲਾਅ 64 ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੋਰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਾਲ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਪਵਾਦ ਹੈ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਵੇਸ਼ਿਤ ਸ਼ੇਅਰ ਪੂੰਜੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਅਦਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਬਾਈ-ਲਾਅ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ ਉਹ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਗੰਨੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖੁਦ ਹਨ। ਇਹ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗੰਨੇ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਜਾਂ ਚੁਣਨ ਲਈ ਰਾਜੀ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਬਿਨੇਟ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਰਾਜ ਸਲਾਹਿਤ ਕੀਮਤ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਗੰਨੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ-ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਜਾਂ ਬਾਹਰ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਮਾਜਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਨਾਲ ਬੰਧੇ ਹਨ, ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਰਾਜ ਸਲਾਹਿਤ ਕੀਮਤ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਵਰਗ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਾਂ ਗੰਨੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਹਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਸਬੂਤ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਨਾ-ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਆਦੇਸ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਨਾ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਖਰਾਪਣ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਇਦ, ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਾਈ-ਲਾਅ ਅਧੀਨ ਪਰ ਕੀਮਤਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਲਈ ਹਨ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤ ਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭਕਾਰੀ ਕੀਮਤ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ। ਇੱਕ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਅਰਥਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ 1966 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਢੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਚੂੰਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ 95% ਖੰਡ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਸੈਕਟਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕੋਲ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿੱਤੀ ਹੈ ਸਟਾਕ। ਪਰ ਇੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਿਸੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕ ਲਈ ਪੱਖਪਾਤੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਜ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਕੀਮਤ fixation ਅਜਿਹੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਰ

ਸਕਦਾ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਅਯੋਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕਾਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਸਮਾਜ। ਇਹ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਜੇਨਿੰਗ ਜਾਂ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਜੇਨ ਲਈ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਜੇਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1966 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਵੀ ਨਿਊਨਤਮ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਫੈਕਟਰੀ-ਵਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰੇਕ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜੇਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਜੇਨ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਜੇਨਿੰਗ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਾਪੁਭਾ ਕੋਆਪ. ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ & ਅਨੁ., [1994] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 648 ਅਤੇ ਅਨਕਾਪਲੋ ਕੋ-ਆਪ. ਏਗਰਲ. ਅਤੇ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਆਦਿ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, [1973] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 435 ਵਿੱਚ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਜੇਨਿੰਗ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮੁੱਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹਨ। ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦਾ ਢੰਗ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ 1966 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿਸਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਕੀਮਤ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਮਾਨਣਾ ਕਿ ਜੇਨ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਰਾਜ ਵਜੋਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਵਜੋਂ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਨਿਜੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਾਂਗ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਬਾਇ-ਲਾਅ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਲਈ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਚੰਗੀ ਹੈ ਜੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਬੇਤੁਕੀ ਤੌਰ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੰਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜੇਨਿੰਗ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮਾਨ ਆਧਾਰ ਤੇ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਥਾਪਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਜੇਨ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਖੇਤੋਂ ਗੰਨਾ ਚੁੱਕਣ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣ, ਸੁਗਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਊਨਤਮ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਦਾ ਬਲਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਮੁਨਾਫਾ ਵੀ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਮੇਲਬੰਧ ਫਰਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲਾਂ ਲਈ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਲੋੜ ਅਤੇ ਕਸਰਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੰਨੇ ਦੀ ਭੌਤਿਕ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਫਸਲ ਇੱਕ ਖਰਾਬ ਹੋ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਵਸਤੂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਕੁਚਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਆਦਰਸ਼ ਦੂਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿੱਲ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ 35 ਤੋਂ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਰੇਡੀਅਸ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰਬੰਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਕਈ ਤਾਲੂਕਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਖੇਤਰ 35 ਤੋਂ 40 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਰੇਡੀਅਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਜਿੱਥੇ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗੰਨਾ ਪੜੇਸੀ ਲੋੜਵੰਦ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੁਗਰ ਖੇਤਰਬੰਦੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮੁਕਤ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਸ਼ਤਕਾਰ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਗੰਨੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਥਾਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਢੇਆਈ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਖਰਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾ ਢੇਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਪਰਯਾਪਤ ਸਪਲਾਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ

ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਗਾਇਆ ਗੰਨਾ ਪੜੋਸੀ ਲੋੜਵੰਦ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਉਹੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿਸੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵੱਲੋਂ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 11 ਦੇ 1993 ਵਿੱਚ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 523 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੁਚਲਣ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਖਾਨਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇਵਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਇਨਪੁਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੀਜ, ਖਾਦ, ਤਕਨੀਕੀ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਗਾਰੰਟੀ, ਫਸਲ ਲੋਨ ਲਈ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕਟਾਈ ਅਤੇ ਢੇਆਈ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਗੰਨੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਕਾਰਖਾਨੇ ਹੀ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਜਿਸ ਨੇ ਭਾਰੀ ਖਰਚ ਉੱਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੋੜਿਆ ਅਤੇ ਢੇਆਈ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵੀ ਉਠਾਈ। ਪਰ ਖੇਤਰਬੰਦੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਗੰਨੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲਾਂ ਨੇ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਗਭਗ 80% ਤੋਂ 95% ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵਧੀਆ ਗੰਨਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਹਨ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਬਿਹਤਰ ਅਤੇ ਕੁਸ਼ਲ ਕੰਮਕਾਜ ਦੇ ਨਾਲ. ਉਹ ਹੋਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਿਹਤਰ ਕੀਮਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਨ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਫਨਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਕੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਹ ਕਿ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ 'ਓਲੀ, : ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਖੰਡ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਪਰ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵੀ ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ.

ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿਚ ਲਗਭਗ ਸਮਾਨਤਾ, ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦੀ ਅਸੰਭਵਤਾ ਅਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵਡ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਗੰਨੇ ਦੀ ਇਕਸਮਾਨ ਦਰ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ, ਹੁਣ ਇਹ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਦੇ ਅਰਥ ਵਿਚ ਇਕ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿਕਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3)(ਸੀ) ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵਿਤਰਣ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ, ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ। ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵਿਤਰਣ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਾਉਣ ਦੀ ਆਮ ਸ਼ਕਤੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਜੋਕਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਬਣਾਏ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵਿਤਰਣ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਇਸ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਂ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਟੋਰੇਜ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਆਦਿ ਲਈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਿਤ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਕੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਇਸ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(3) ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਧਾਰਾ 3. ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਪਲਾਈ, ਵਿਤਰਣ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ -

(1) .....

(2) .....

(3) ਜਿਥੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਵੇਚਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ -

(ਅ) ਜਿਥੇ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਮਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਹਿਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਹਿਮਤ ਕੀਮਤ;

(ਬ) ਜਿਥੇ ਅਜਿਹੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ, ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਮਤ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੈਲਕੁਲੇਟ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ;

(ਸੀ) ਜਿਥੇ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਾ (ਅ) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ (ਬ) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਰ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਲਕੁਲੇਟ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ।"

ਇਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਣ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਉਸ ਥਾਂ ਤੱਕ ਵਧਦਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (ਐਫ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ - ਪਹਿਲੀ, ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) (ਐਫ) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਗ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:

"ਐਸ.3. ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਪਲਾਈ ਵਿਤਰਣ, ਆਦਿ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ -

(1) .....

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਆਮ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ -

(a) .....

(b) .....

(c) .....

(d) .....

(e) .....

(f) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦਾ ਸਟਾਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਲਈ -

(a) ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪਾਦਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਾਂ

(b) ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਵਸਤੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਉਤਪਾਦਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਦ ਉਤਪਾਦਿਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ,

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਏਜੰਟ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਲਕੀ ਜਾਂ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਲਈ।

ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ & ਅਨੁ. ਬਨਾਮ ਸਾਇਨਾਮਾਈਡ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟੇਡ & ਅਨੁ., (1987) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 720 ਵਿੱਚ ਉੱਠਿਆ। ਇਸ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ :

"ਧਾਰਾ 3(2)(f) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹੁਕਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਸਤੂ ਦੀ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਜਬਰੀ ਵੇਚਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਹੈ।"

ਇਹ ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਾਪੂਭਾ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ :

ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲੋਂ ਕੁਝ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕਮੇਡਿਟੀ ਖਰੀਦ ਸਕੇ ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਜਬਰੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ।"

1984 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਾਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ (3) ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਬਰੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਐਫ) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ੁਗਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਵੇਚਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਅਧੀਨ ਜਬਰੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤੱਕ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਗ੍ਰੇਅਰਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿਕਰੀ ਸੀ। ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗ੍ਰੇਅਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫੈਕਟਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਬੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਭੁੱਖੀ ਨਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ 'ਤੇ ਅਸਰ ਨਾ ਪਵੇ। ਇਹ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(2)(ਐਫ) ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਉਤਪੰਨ ਮਜਬੂਰੀ ਨੂੰ ਜਬਰੀ ਵਿਕਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 3(2) ਦੀ ਪੂਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਨਿਰਰਥਕ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 3(2)(ਐਫ) ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹੋਰ, ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਅਧੀਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ ਗੰਨਾ ਹੋਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜਬਰੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢਹਿੰਦਾ ਹੈ।

"ਕੀਮਤ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਉਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵਸਤੂ ਦਾ ਨਿਆਂਪੂਰਣ ਵੰਡ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਹਿੱਤ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਸਮੂਹਿਕ ਹਿੱਤ ਦੇ ਆਗੂ ਝੁਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸੱਕਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਭਾਵੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨੁਕਸਾਨ ਸਹਿਣਾ ਪਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ

'ਤੇ ਲਾਏ ਗਏ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।'

ਡਾ. ਧਵਨ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਇਸੇ ਦਲੀਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜੇ ਇੱਕ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਉਸ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰੇ ਜਿਸ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਅਸਲ ਨਿਯਤ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਵਜੋਂ ਦੇਖੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 3(2)(f) ਵਿੱਚ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ 1966 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਧਾਰਾਵਾਂ (6)(ਕ), (6)(ਖ), (6)(ਗ) ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (3) ਅਤੇ (1) ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੋਨੋਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਾਲੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਸੀ। ਅੰਧਰਾ ਸੁਗਰਸ ਲਿਮਿਟੇਡ & ਅਨੁ. ਵਿਰੁੱਧ ਅੰਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ & ਹੋਰਾਂ, [1968] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 705 ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਨੂ ਏਜੰਸੀਜ਼ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿਰੁੱਧ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ & ਹੋਰਾਂ, [1978] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 433 ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਚੂਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਇਰਾਦੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰੇ ਉਤਪਾਦਕ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪਛਾਣਯੋਗ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3(3)(ਸੀ) ਅਧੀਨ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੂਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਾਪੂਭਾ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਤੋਂ ਵੀ ਮਦਦ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਆਮ ਆਦੇਸ਼ ਹਨ ਜੋ ਵਿਕਰੀਤਾ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸੁਭਾਵ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰ ਹਨ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਪਛਾਣਯੋਗ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਕਰੀ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਛਾਣ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਅਸਲ ਨਿਯਤ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਜਰੀਆ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਮਲਾਪੂਭਾ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਅਤੇ ਅਨਕਾਪੱਲੇ (ਉੱਪਰੋਕਤ) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 3(3)(ਸੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਧਾਰਾ 3(3)(ਸੀ) ਅਧੀਨ ਜੇ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਿ ਵਿਤਰਣ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਤਪੰਨ ਮਜ਼ਬੂਰੀ। ਇੱਕ ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਕ ਇਸ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਮੂਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੂਲ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਪਲਾਈ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਾਲੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਮ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੇਵੀ ਸੁਗਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮਾਨ ਨਾਲ ਵਿਛੋੜਨ ਲਈ ਕਹੇ। ਕਈ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3. ਇਸਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਤਾਂ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਕੇ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂ, ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਜਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਕੋਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਇਹ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਕਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕਤਾ ਹੈ।' ਅੰਧਰਾ ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਸੀ ਸੁਗਰ, (ਸੁਪਰਾ) ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੰਨਾ ਉਤਪਾਦਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਫੈਕਟਰੀ ਮਾਲਕ ਜੋ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਗੰਨਾ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਇੰਡੀਅਨ ਸੇਲ ਆਫ਼ ਗੁਡਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਡੀ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ। ਦ ਅਦਾਲਤ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆ ਰਹੀ ਸੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ. ਪਰ ਹਰ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਨੂ ਏਜੰਸੀਆਂ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਨ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼।

ਅੰਧਰਾ ਸੁਗਰਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਟਿੱਪਣੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ

ਕਾਰਖਾਨਾ ਮਾਲਕਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗੰਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਬੱਧ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਜਬੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਬਰ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ ਭਾਰਤੀ ਵਿਕਰੀ ਮਾਲ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਮਜਬੂਰੀ ਅੰਗ ਜਬਰੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜਬਰ ਅਤੇ ਮਜਬੂਰੀ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਹਰ ਮਜਬੂਰੀ ਜਬਰੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਨੂ ਏਜੰਸੀਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਪਲਾਈ ਵਿਕਰੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਲੇਵੀ ਲਈ।

ਦੋਹਰੀ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਇੱਕ, ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਸਿੰਘਵੀ ਸਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਅਤੇ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨੀਤੀ ਜੋ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਰੁੱਖਾ ਤੌਰ ਤੇ ਹਿਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿੱਤੀ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਤੀਜਤਨ, ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਪਹਿਲੀ ਦੇ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਤੀਜੀ ਹਦਾਇਤ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ 24ਵੀਂ ਫਰਵਰੀ 1995 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਬੇਬਾਕ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈ-ਲਾ ਨੰਬਰ 65 ਅਧੀਨ ਕੱਟੌਤੀਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਫੰਡ, ਛੋਟੀ ਬਚਤ ਸਕੀਮ, ਗੰਨੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ, ਵਸੰਤਦਾਦਾ ਸੁਗਰ ਰਿਸਰਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ, ਖੇਤਰ ਵਿਕਾਸ ਫੰਡ ਆਦਿ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੱਟੌਤੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕੱਟੌਤੀਆਂ ਬਾਈ-ਲਾ 65 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਪਰ ਇਹ ਕੱਟੌਤੀਆਂ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਇਹ ਖਰਾਬ ਹਨ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਾਂਗ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹੀ ਵਿਆਜ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਚੀਨੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਨਾਲ ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੇ ਜੋ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਿਕਾਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏ। ਧਾਰਾਵਾਂ 22 ਅਤੇ 23 ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਨੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਨੂੰ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਚੀਨੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਪੂਰੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੁਨਾਫਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੀ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਅਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਉਤਪਾਦਕ ਜੋ ਕਿ 20% ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਉਸੇ ਮੁਨਾਫੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਜਿਆਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਦੇਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਐਚਿਤਯ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਛੋਟੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੂਰੀ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਧਰਾਸ਼ਾਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਖਤਰੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 3(2)(f) ਦੇ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਕਰੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 3(3)(c) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸੰਗਤੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸੰਤੋਸ਼ਜਨਕ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸਨੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰ ਲੱਭਿਆ। ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕਾਰਖਾਨਾ ਦਰ ਕਾਰਖਾਨਾ,

ਬਲਕਿ ਲਗਭਗ ਪੂਰਾ ਲੇਟ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਹਿਕਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਉੱਠ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚੀਨੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚਿੰਤਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਕਾਈਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 95% ਤੱਕ ਫੰਡ ਲਗਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਲਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਬਲਿਕ ਫੰਡਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਰਥੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁੰਝਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨੁਕਸਾਨ ਜਿਆਦਾਤਰ ਕਾਗਜ਼ੀ ਕਾਰਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਕਤਵਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਚੀਨੀ ਲੈਬੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਜਿਆਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾਵੇ, ਦੇਵੇਂ, ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਸੰਯਮ ਦੀ, ਇਸ ਖਤਰਨਾਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੂਰ ਰਹਿਣ ਦੀ। ਫਿਰ ਵੀ ਸੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 523 ਦੇ 1989 ਨਾਲ ਜਮਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਲਫਨਾਮੇ ਨਾਲ ਫਾਇਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚਾਰਟ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਹਤਰ ਰਿਕਵਰੀ ਵਾਲੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਆਈਟਮ ਨੰਬਰ 14 ਅਤੇ 15 'ਤੇ ਦੋ ਕਾਰਖਾਨੇ, ਅਸ਼ੋਕ ਅਤੇ ਦਯਾਨੇਸ਼ਵਰ, ਨੂੰ 10.21% ਅਤੇ 10.53% ਕ੍ਰਮਵਾਰ. ਫਿਰ ਵੀ ਸੀ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ 1985-86 ਰੁਪਏ ਸੀ। ਅਸ਼ੋਕ ਦੁਆਰਾ 270 ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਜਦਕਿ ਇਹ ਰੁ. 250 ਦੁਆਰਾ ਦਯਾਨੇਸ਼ਵਰ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ. 21 ਅਤੇ 22 ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਸੰਜੀਵਾਨੀ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਗਰਨੇਰ ਯਾਨੀ ਕਿ 11.31% ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਰੁ. 364, ਰੁ. 330 ਅਤੇ ਰੁ. ਸਾਲ 1985-86, 1986-87 ਅਤੇ 1987-88 ਲਈ 240 ਅਤੇ ਰੁ. 391, ਰੁ. 348 ਅਤੇ ਰੁ. ਕ੍ਰਮਵਾਰ 366. ਫਿਰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰ. 37 ਅਤੇ 38 ਸ਼੍ਰੀਰਾਮ ਅਤੇ ਅਜਿੰਕਿਆਤਾਰਾ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ 10.84 ਅਤੇ 11.75 ਰਹੀ। ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਤੇ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਰੁਪਏ ਸੀ। 311.50 ਰੁਪਏ 300 ਅਤੇ ਰੁ. 285 ਅਤੇ ਰੁ. 305.50, ਰੁ. 330 ਅਤੇ ਰੁ. ਕ੍ਰਮਵਾਰ 415 ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ਅੰਤਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਆਪਕ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਨ। ਕੀਮਤ ਵਿਧੀ ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਖਰਚਾ ਜੋ ਕਿ ਤੋਂ ਕੱਟਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਰਸੀਦਾਂ ਵਿੱਚ ਓਵਰਹੈੱਡ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਦੇ ਉੱਪਰ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਵਿਆਜ, ਕਰਜ਼ਾ, ਬੋਨਸ ਆਦਿ ਦੀ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਦੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੈ ਅਤੇ 1990-91 ਵਿੱਚ ਵਿਵਿਧਤਾ ਰੁਪਏ 545 ਤੋਂ ਰੁਪਏ 274 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ 1991-92 ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ 511 ਅਤੇ ਰੁਪਏ 226.80 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਜਦਕਿ 1992-93 ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੁਪਏ 731 ਅਤੇ ਰੁਪਏ 310 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਕੀਮਤ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਵਿਵਿਧਤਾ ਦਾ ਉਤਪਾਦ ਨਾਲ, ਭਾਵ, ਗੰਨੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੇ ਮੁੱਖ ਸਿਰਜਣਹਾਰ, ਭਾਵ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ ਦੇ ਮੂਲ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ, ਇੱਕ, ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਸਾਂਝ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਜੋ ਆਮਦਨ ਘੱਟਾ ਖਰਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਨਿਕਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ। ਪਰ ਦੋ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਅੰਤਰ ਜ਼ਰੂਰ ਚੌਕਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਹੱਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ? ਇੱਕ ਭਲਾਈ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਾਨਾਂ ਦਾ ਉਪਭੋਗਤਾ ਉਤਨਾ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਕਿ ਇਸਦਾ ਨਿਰਮਾਤਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਮਾਜਿਕ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਹ ਚੀਨੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਬਰਾਬਰ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ੇਨਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਚੀਨੀ ਕਾਰਖਾਨੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜ਼ੋਰ ਤੋਂ ਵੀ ਗੰਨਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਸਤਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਿਹਤਰ ਸਮਝ ਲਈ ਪੂਰੀ ਧਾਰਾ ਇਥੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

5. ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਨਿਯਮਨ। -

(1) ਇੱਕ ਪਰਮਿਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਕਲੇਜ਼ 3 ਅਧੀਨ ਇਸ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਤੋਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਤੋਂ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਨਾਮਤ:

(ਅ) ਜੇਕਰ ਮਿੱਲ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਦਰਸ਼ ਪੀਸਣ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਨਾ ਹੋਵੇ;

(ਬ) ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਮਿੱਲਾਂ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦਾ ਅਧਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮਿੱਲਾਂ ਪੀਸਣ ਦੇ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਪੀਸ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ।

(ਸੀ) ਜੇਕਰ ਨੇੜਲੇ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲ ਦਾ ਮਕੈਨੀਕਲ ਬ੍ਰੇਕਡਾਊਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਸੰਤੋਸ਼, ਲੋਕ-ਆਊਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਕਾਰਨ ਬੰਦ ਹੋਣਾ,

(ਦ) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿੱਲ ਲਈ ਰਿਜ਼ਰਵ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਗੰਨੇ ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਉਸ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਕਾਰਨਾਂ ਕਾਰਨ, ਜੇਕਰ ਪਰਮਿਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਚਿਤ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ:

(i) ਚੀਨੀ ਮਿੱਲ ਦੁਆਰਾ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਅਦਾਇਗੀ ਜਾਂ ਨਾ ਅਦਾਇਗੀ; ਜਾਂ

(ii) ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਨਾ ਕਰਨਾ; ਜਾਂ (iii) ਗੰਨੇ ਦੀ ਕਟਾਈ ਵਿੱਚ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲ ਦੁਆਰਾ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਜਾਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ;

ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਵੀ, ਪਰਮਿਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਚਿੰਤਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗਾ।"

ਧਾਰਾ (5) ਉਹ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਿਆਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਗੰਨੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਮੰਗਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ (ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਫੈਕਟਰੀ ਜਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਥਿਤ ਹੋਵੇ) ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਥਿਤੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ। ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਲਵੋ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਧਾਰਾ (5) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਤਿੰਨੋਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਪਤ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਹ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਇਹ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਗੰਨੇ ਦੀ ਕਟਾਈ ਵਿੱਚ ਭੇਦਭਾਵ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ - ਫਿਰ ਵੀ ਗੰਨੇ ਦਾ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣੇ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ ਸਿਰਫ਼ ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਹੋਵੇਗੀ (ਜਿਸ ਦਾ ਆਪਣਾ ਖੇਤਰ ਹੈ) ਜੋ ਇਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਗੰਨਾ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਗੰਨਾ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਪਰਮਿਟ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਰਮਿਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਬੇਬਸ ਹੈ। ਇਹ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ੇਨਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਧ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 5(ਡੀ) ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਤਿੰਨੋਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਵੇਚੇ, ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਮਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਨਾ ਮਿਲੇ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਕਿ ਅਗਲੇ ਕ੍ਰਿਸਿੰਗ ਸੀਜ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਜਣਾ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਲਝਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜੋ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਅਚੁਫੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਰੰਗਤ ਹਨ। ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਸਰਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 1984 ਤੋਂ ਕੀਮਤ ਸਮੀਕਰਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਉਛਾਲ ਆਇਆ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਸ਼ੁਗਰ ਦੀ ਉੱਚੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਲਾਭ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

(a) ਜੇਕਰ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਲਾਹਿਤ ਕੀਮਤ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਸਮੂਚੇ ਸੂਬੇ ਲਈ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਜਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਮਾਨ ਰਿਕਵਰੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਅਵਹਾਰਕ ਹੋਵੇਗਾ;

(b) ਜੇਕਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸ਼ਿਡਿਊਲ II ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਕੀਮਤ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਅਤੇ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇ। ਜੇ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਤਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਥਕਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕਵਾਇਦ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਰੂਪਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੰਦਾ ਹੈ;

(c) ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਅਧੀਨ 600 ਰੁਪਏ ਜੋ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, 1995-96 ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਨਿਯੁਕਤਮ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਰ੍ਹੇ ਲਈ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ;

(d) ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੀਨੀ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਵਰਹੈੱਡ ਖਰਚੇ ਘਟਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਾਗਜ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(e) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਪੂਰੀ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਹੋਰ ਪਹਿਲੂਆਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਕਸੰਗਤ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(f) ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਆ ਬਾਈ-ਲਾ ਨੰਬਰ 65 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਲਗਭਗ ਅੱਠ ਜਾਂ ਨੌਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਜਦੋਂ ਇਸ ਕੀਮਤ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਵਧਣ ਨਾਲ ਇਹ ਉਚਿਤ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਭੁਤਕਾਲ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਕਾਰਜ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋ ਸਕੇ: (i) ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪੈਰਾ 25 ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

(ii) ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ (5) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ।

(iii) ਸਰਕਾਰ ਕੀਮਤ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਮੇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(iv) ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕੀਤੀ

ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰੰਤੂ ਚੁੰਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੁ. 600 ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੁ. 145 ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਜਾਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

(v) ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ-ਉਗਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਰੁ. 600 ਵਸੂਲ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੇ ਗੰਨੇ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਰੁ. 600 ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ।

ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਉਠਾਉਣਗੀਆਂ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨਿਪਟਾਈਆਂ ਗਈਆਂ।

ਆਰ.ਪੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate